

INHOUDSOPGAVE

DOSSIER Nr: OD 644

NAAM: EVC. Vlugschriften

Volg Nr	AFZENDER	Agenda Nr	INGELEGD	
			Datum	Par.
deel A	A.B.T. (Algemene bedrijfsbond Transport)			
" B	A.B.W.B. (Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijver heid.)			
" C	B.L.Z. (Bedrijfsbond van Land- en Zuivelarbeiders)			
" D	B.N.O.P. (Bond van Nederlands Overheidspersoneel)			
" E	De Metaal.			
" F	A.T.K.K. (Algemene Bond van Werkers in de Textiel en Kledingnijverheid)			
" G	Algemene Bond van Werkers in de Hout-Meubilerings industrie.			
" H	CHEVOFA			

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 644-F

NAAM: EVC-VLUGSCHRIFTEN&PERIODIEKEN(A.T.E.K.)

1. Aangelegd op verzoek van B-V.
31.1.49, ACD-4b.
2. Alle drukwerk dat ~~verschijnt~~ is of tijdelijk of blijvend
periodiek verschenen is of verschijnt , is opgelegd bij P.en B.
19-5-49

UITTREKSEL

Uit : OD 1229

Naam: ALGEMENE BOND VAN WERKERS IN DE TEXTIEL EN
KLEDINGINDUSTRIE.

Voor : OD 644 f

Naam: VLUGSCHRIFTEN IN PERIODIEKEN EVC-ALGEMEEN.ATEK.

Ag. nr: 109125

Afz. : ID Enschede

Datum: 8.5.51

Aard van het stuk: Commentaar op inhoud kaderblad "De Spil" (ATEK), d.d. 12.4.51.

De afschriften van een tweetal van dergelijke convocaties wordt hierbij gevoegd, alsmede een exemplaar van "De Krant van de Werkers", d.d. 7-4-51, het orgaan van de T.T.M. (Twentse Textiel-Mij) van de A.T.E.K., waarover in de convocatie aan de A.T.E.K.-leden bij de T.T.M. wordt gesproken.

Uitgetr. door: EMD

Op aanwijzing van: B V

Datum: 19-6-51

u\$ 644
175 ER

O P R O E P .

Aan alle Twentse arbeiders en arbeidsters,

Massale stakingen zijn in ons land uitgebroken.
Meer dan 2000 Amsterdamse bouwvakkers, de taxichauffeurs
van Amsterdam en de Rotterdamse havenarbeiders staken.

ZIJ STAKEN ALLEN VOOR LOONSVERHOOGING.

De Amsterdamse bouwvakkers voor 5 % !
De taxichauffeurs voor verbetering van het grondloon !
De havenarbeiders uit Rotterdam voor 10 % !

Arbeiders en arbeidsters van Twente,

De nood in de gezinnen stijgt. De lonen blijven ver ten
achter bij de uitgaven, die het gezin moet doen.

DE LONEN MOETEN OMHOOG !!!!

Daarom staken de bouwvakkers, taxi-chauffeurs, havenarbeiders.
TIENDUIZENDEN GULDENS ZIJN NODIG OM DE STAKERS TE
ONDERSTEUNEN.

Steunt daarom hun stakingen.
Beseft makkers, dat hun successen in de strijd tegen de
armoede, voor loonsverhoging, de strijd van alle
Nederlandse werkers voor loonsverhoging versterkt.
Werkt er aan mede dat hun staking een succes wordt.

STEUNT DE STAKENDE ARBEIDERS.

HOOG DE SOLIDAIRITEIT.

Het H.B. der ATEK (E.V.C.)
Enschede.-

UITTREKSEL	
Uit	: OD 348
Ag.no.	: 84687
Voor	: OD 644

644 (ATEK)

Op voor handhaving 48-urige werkweek

Aan de Nederlandse Textiel-arbeiders !

De fabrikanten, gesteund door regering en Uniebondsleiders, bereiden een nieuwe aanval op ons bestaan voor.

ZIJ HEBBEN HET PLAN DE WERKWEEK TE VERLENGEN EN HET ARBEIDSTEMPO OP TE VOEREN !

De directie van „Jannink“ te Goor kondigde aan hiermede te beginnen. Op andere bedrijven o.a. ten Cate Almelo, zijn besprekingen aan de gang met het doel verplicht overwerk, dit is dus de langere werkweek, in te voeren.

De fabrikanten wensden deze plannen door te voeren, teneinde te bereiken, dat, door de ene arbeider nog harder en langer te laten werken, een andere werker kan worden ontslagen.

Dit betekent voor de fabrikant: verlaging der productiekosten en hogere winsten. Dit betekent voor de werkers: extra hard en langer werken aan de ene kant, werkloosheid aan de andere kant, armoede voor allen !

Arbeiders uit de Textielfabrieken !

Op deze schandelijke poging om ons bestaan nog verder aan te tasten, om de tijden van vroeger weer in te voeren, waarin eveneens lange werkdagen werden gemaakt en ontzaggelijke werkloosheid heerste, kan maar één antwoord worden gegeven !

DAT ANTWOORD IS:

Weg met de langere werkweek Langer werken betekent WERKLOOSHEID

Hoe moet U dit antwoord geven ?

Door EENHEID van actie, door EENSGEZIND optreden ! !

Eenheid van actie tegenover het verbond van regering, fabrikanten en Uniebondsbestuurders, bracht de werkers van de Twentse textiel talrijke overwinningen.

ONDER LEIDING VAN ALLE WERKERS OMVATTENDE COMITÉS VAN ACTIE BEVOCHTEN ZIJ DE UITBETALING VAN DE 5% OP DE WERKELIJK VERDIENDE LONEN.

Textielarbeiders,

Verzet U eensgezind tegen de pogingen der fabrikanten, regering en Uniebondsleiders, om de 48-urige werkweek af te schaffen.

Uniebondsleden,

Roept Uw bestuurders ter verantwoording, die o.a. in Goor bij het bedrijf „Jannink” in plaats van erop te staan, dat de 48-urige werkweek nooit zou mogen worden afgeschaft, op besloten ledenvergaderingen lieten stemmen over het langer werken. Op deze besloten ledenvergadering, waarvan honderden werkers van dit bedrijf uitgesloten bleven, behaalde het Uniebestuur slechts een kleine overwinning, waarop de directie mededeelde, het langer werken toch in te voeren.

DE UNIEBONDSLEIDERS WERKEN MEE AAN DE PLANNEN VAN DE FABRIKANTEN DE 48-URIGE WERKWEEK AF TE SCHAFFEN.

Arbeiders in de Textielindustrie!

Er zijn reeds reeds meer dan 120.000 werklozen in Nederland. Daaronder zijn ook Brabantse textielarbeiders. Daaronder zullen zich ook Twentse textielarbeiders gaan bevinden, wanneer de kapitalisten hun zin krijgen. Door de één nog sterker uit te buiten, willen zij de ander op de keien gooien en in de grootste armoede drijven.

Daarbij komt nog, dat de fabrikanten deze werklozen willen gebruiken, en wie herinnert zich niet de vooroorlogse toestand, als loonddrukker, als middel dus, om de strijd voor betere loon- en arbeidsvoorwaarden der werkenden te breken.

**Daarom, Eist handhaving van de 48-urige werkweek,
waarvoor in het verleden zware strijd is gevoerd!
SMEEDT DE EENHEID VAN ALLE WERKERS!**

- Dwingt de directie dat zij hun plannen laten varen.
- Tegenover harder en langer werken,
- Tegenover werkloosheid,

Eenheid van Actie!

Hoofdbestuur „DE ATEK”
Oldenzaalsestraat 80
ENSCHEDÉ

106 644 (ATEK)

Aan de arbeiders en arbeidsters in de tricotage- en confectieindustrie

Uw lonen zijn in de meeste gevallen niet aangepast aan de bindend voorgeschreven regeling. De lonen, die genoemd worden in deze regeling, liggen ver beneden hetgeen U op dit ogenblik verdient.

Deze lonen — die vastgesteld zijn door regering, bestuurders der Uniebonden en werkgevers — zijn niet voldoende om U een behoorlijk bestaan te garanderen. Deze lonen zijn er slechts op gericht de hoogst mogelijke winsten van de ondernemers te verzekeren.

De aanval op Uw lonen is ingezet

Reeds vele malen zijn pogingen tot loonsverlaging ondernomen, maar het eensgezinde optreden van de werkers in de tricotage- en confectie-industrie wist het verlagen van de lonen tegen te gaan.

Op een geraffineerde wijze trachten de directies opnieuw de lonen te verlagen. Dat doen zij door niet in alle bedrijven tegelijkertijd de lonen te verminderen, maar door in elk bedrijf afzonderlijk de wettelijke loonregeling te gaan toepassen.

De eerste poging werd door de directie van de „ATEK” ondernomen. De meisjes van dit bedrijf antwoordden met een staking. Thans tracht de directie nieuw personeel te werven tegen hogere lonen dan aan de staaksters werd voorgesteld.

Een poging, ondernomen door de firma Van Rooy, werd met een staking van 2½ dag teniet gedaan.

Ook de firma „CONTRICO” moest na een actie van 1 dag een voor de arbeidsters gunstige oplossing bedenken om haar weer aan het werk te krijgen.

Bij deze poging zal het niet blijven!

Er zullen nieuwe aanvallen op Uw lonen worden ingezet.

Het is noodzakelijk, dat de arbeiders en arbeidsters uit de bedrijven, waar de directies reeds pogingen hebben ondernomen, en ook de werkers uit de bedrijven, die in de komende dagen onder schot worden genomen, **EENS-GEZIND** de strijd aanbinden tegen de loonsverlagingen.

Geeft de werkgevers niet de kans, dat zij eerst in het ene en dan in het andere bedrijf de lonen verlagen!

De Alg. Bond van Werkers in de Textiel- en Kleding-industrie (aangesloten bij de E.V.C.) roept U op voor een

OPENBARE VERGADERING

**op Vrijdag 27 Mei in gebouw „De Kroon”,
Rembrandtsplein**

Aanvang 8 uur. - Toegang gratis - Komt allen.

Het Bestuur van de A.T.E.K.,
v. Breestraat 60, Amsterdam-W. Tel. 23864

Landelijke Bedrijfsgroep Textiel en Kleding der E. V. C.

Secr.: Oldenzaalsestraat 80, Enschede — Tel. 2869.

TEXTIEL EN KLEDINGARBEIDERS OPGELET!

Tilburgsche Textielarbeiders wijzen ons de weg.
Eenheid van optreden bracht overwinning.

Medearbeiders(sters)

De sociale en economische nood in de gezinnen der werkers wordt steeds groter en het is nodig, dat hieraan paal en perk zal worden gesteld. Volgens de Statistieken zijn de kosten van het directe levensonderhoud gestegen met 13%. Prijsverlagingen blijven uit.

Dit betekent, dat de loon en prijspolitiek die in ons land wordt gevoerd, volkomen, maar dan ook volkomen is vastgelopen.

Het is dan ook te verklaren, dat er in de bedrijven steeds meer en steeds luider de eis naar voren komt,

Het loon moet omhoog

zo gaat het niet langer.

Deze opvatting leeft niet alleen bij de leden der Eenheidsvakcentrale,

maar ook diep in de rijen der andere georganiseerden

Wat eenheid van optreden van de arbeiders vermog, dit leerde ons de Tilburgse textielarbeiders. Wat gebeurde er in Tilburg? Aan het eind van 1947 staakten de arbeiders van de Aabe-fabriek. Zes weken lang stonden zij in de strijd. De Uniebestuurders verklaarden wel: „Er is niets bereikt”. Maar deze leugenachtige praatjes zijn thans door de feiten achterhaald, de lonen worden in de fabriek, van de Berg, weer uitbetaald op de oude basis, zoals gold voor de invoering van de C.A.O. 13 October.

DIT BETEKENT 10 CENT PER UUR MEER, DAN IN DE C.A.O. IS BEPAALD.
Aan deze economische nood kan dus een einde komen, als wij het voorbeeld van de Tilburgse arbeiders volgen.

Want gemeenschappelijk optreden is NU juist geboden, de kosten van het levensonderhoud zijn gestegen tot een dusdanige hoogte, dat het niet langer te dulden valt, dat tienduizenden en nog eens tienduizenden honger en gebrek lijden in Nederland, waar het zoveel beter kan zijn, als het volksbelang niet zou worden opgeofferd aan het winstbejag van enkelen. Millioenen winsten maken de ondernemers, daarom weg met de loonstop.

Arbeiders, mannen en vrouwen

Zo het nu is, gaat het niet langer, bespreekt in de bedrijven de resultaten in Tilburg bereikt.

Sluit U aaneen

in de Landelijke Bedrijfsgroep Textiel & Kleding, aangesloten bij de Eenheidsvakcentrale.

Leden van de Unie-organisaties blijft niet langer bij de pakken neerzitten, maar treedt eensgezind op voor onze economische eisen.

Eist van U Uniebestuurders, dat zij deze actie ondersteunen.

Ongeorganiseerden, weet dat het nu de tijd is om U te vakorganiseren.

Samen in strijd voor een betere en gelukkiger toekomst. Meldt U als lid.

E.V.C.

AANMELDINGSFORMULIER

E.V.C.

Naam en voorn. ....

Geh./Ongeh.

Woonpl. ....

Straat en no. ....

Geb. ....

Beroep .....

Werkzaam bij .....

Dit formulier inleveren bij de bekende leden of bestuurders der E.V.C.

6604
HATEK

Eenheid noodzakelijk

ook in de maat-industrie

Wij richten ons ditmaal in het bijzonder tot de kleermakers, omdat wij menen dat het de hoogste tijd is, dat ook zij zich meer actief gaan inzetten voor verbetering van hun sociaal-economische positie.

Het afkondigen van de nieuwe C.A.O. heeft voor de werkgevers tot de afspraak geleid, thans niet meer te betalen dan in deze C.A.O. is vastgesteld.

Strijd bracht overwinning

Het loon, vastgesteld in de C.A.O., is 90 ct per uur. Wanneer een kleermaker 10 leerjaren achter de rug heeft, dan mag hij dus f 43.20 per week verdienen. „Dat is het doel waarnaar wij streven,” zeggen o.a. de bestuurders van het N.V.V. als mede-ondertekenaars van deze C.A.O.

Pogingen tot loonsverlaging ondernamen o.a. „House of England”, John Kennis en Edwards. Bij Edwards was het maar liefst f 7.50 per colbert, wat men minder wilde betalen. Door eenheid van optreden wisten de grootwerkers deze aanval af te slaan. Hiermede werd tevens het bewijs geleverd, dat ook de maatkleermakers belangrijke resultaten bereiken, indien zij het weten te verstaan om eensgezind op te treden.

De betekenis van dit verzet

Dit verzet betekent, dat ook de werkers uit het maatbedrijf zich richten tegen de loonpolitiek van het verbond: regering, Unie-organisaties en werkgevers.

Er kunnen wel C.A.O.'s gemaakt worden, waarmee men de werkers een loon tracht op te dringen van f 43.20 per week, maar zolang er een leger moet worden onderhouden, dat gemiddeld 20 gulden per week per gezin kost, zolang zullen de werkers zeggen: „regering verminder de uitgaven voor leger en vloot en verhoog het levenspeil der Nederlandse werkers.”

Op het program van de regering komt echter niet voor het verhogen van de lonen. Neen, integendeel, het zijn de huren die met bijna 20% verhoogd zullen worden en ook verhoogt men de groente-mestvaalten om de prijs van de groenten op „peil” te kunnen houden.

Zijn werkgevers bereid meer te betalen?

De werkgevers verklaren maar al te graag de moeilijkheden van de werknemers te begrijpen. „Maar,” zo zeggen zij, „wij mogen van het College van Rijksbemiddelaars niet meer betalen.”

Een goedkoop smoesje, waarmee ze er vanaf trachten te komen, wanneer het personeel looneisen stelt. In andere gevallen, wanneer bijvoorbeeld het college toestaat 2% extra te betalen met de vacantie, of 5 Mei vrij te geven, dan tonen de heren ondernemers niet zoveel ontzag voor het college. Meermalen moest er dan door de arbeiders nog strijd geleverd worden ter verkrijging van deze rechten.

Strijdt voor verbeteringen!

Een ernstige en langdurige crisis staat ons te wachten. De voorbeelden van massa-ontslag worden met de dag veelvuldiger. Ook de maat-industrie zal hiervan de wrange vruchten plukken en de werkgevers zullen trachten de catastrofe voor zichzelf zolang mogelijk uit te stellen, door verslechteringen aan de kleermakers op te dringen. Reeds nu zullen de kleermakers zich moeten voorbereiden om de komende aanvallen af te slaan.

In de afgelopen jaren toonden de mannen en vrouwen uit de textiel- en confectie-industrie ons reeds, dat zij eensgezind weten op te treden, wanneer er aanvallen op hun lonen worden gedaan. Belangrijke successen werden daarmee bereikt. Steeds weer was het de Eenheidsvakcentrale, die als enige strijdorganisatie in Nederland, de arbeiders moreel en financieel steunde.

Uw toetreden tot de E.V.C. zal er mede toe bijdragen, dat de strijd nog beter gevoerd zal kunnen worden.

Vul daarom het hieronder afgedrukte formulier in en stuur het op naar het secretariaat:

Oldenzaalsestraat 80, Enschede.

AANMELDINGSFORMULIER
voor het lidmaatschap der

„A. T. E. K. ” aangesloten bij de Eenheidsvakcentrale

Noteert U mij als lid s.v.p.

Naam _____

Voornamen _____

Adres _____

Geboren _____ te _____

Geslacht *mn/vrl. geh./ongeh.*

Loon f _____ per week/maand

Beroep _____

Naam bedrijf _____

Adres bedrijf _____

Aard van het bedrijf _____

Datum aanmelding _____

Handtekening

Dit formulier opzenden of afgeven aan
het bestuur in Uw bedrijf of afdeling

A.K.U.

644

A TEK

Verdedigt Uw rechten Verwerpt het arbeidsreglement

De vakraden voor de textiel- en confectie-industrie, hebben een arbeidsreglement samengesteld, waarin een serie bepalingen zijn opgenomen over wat een goed arbeider behoort te doen en te laten.

De samenstellers zijn: vertegenwoordigers van werkgevers en bestuursders van erkende organisaties, dus N.V.V., K.A.B. en C.N.V.

Men mag verwachten dat een arbeidsreglement wat mede-ondertekent is door arbeidersleiders, een samenvatting is van sociale rechtvaardigheid. Deze verwachting wordt echter volledig de bodem ingeslagen, wanneer men dit reglement leest.

Het is verboden

Het is een aaneenschakeling van wat voor de arbeider verboden is. Spreekt U over de toestanden in het bedrijf? Verboden, straf . . . 3 dagen schorsing.

Maakt U propaganda voor Uw vakbeweging? Verboden, straf . . . ontslag op staande voet.

Mocht U van mening zijn, dat de straf welke de werkgever U oplegt, te zwaar is, geen nood. U kunt zich beklagen bij . . . Uw werkgever.

Het is verboden

Waren dat ook niet de woorden, welke wij zo vaak moesten horen in de jaren 1940-1945?

Wordt het arbeidstempo opgevoerd? Protesteren verboden.

Worden Uw rechten aangetast? Protesteren verboden.

Ziedaar de inhoud van het arbeidsreglement, dat men op alle fabrieken en ateliers wil doorvoeren. Ziedaar het resultaat van overleg in de vakraden voor de textiel- en confectie-industrie.

Ziedaar het werk van de bestuurders van N.V.V., K.A.B., en C.N.V.

Dit reglement zal ook in het bedrijf waar U werkt aangeboden worden. Uw werkgever zal Uw handtekening verlangen, ten bewijze dat U accoord gaat met de inhoud van dit reglement. Bij ten Berge in Haarlem en de K.V.T. in Deventer weigerden de arbeiders hun handtekening te plaatsen.

Zet ook Uw handtekening niet

Weigert dit reglement te aanvaarden

N.V.V.-ers, K.A.B.-ers en C.N.V.-ers protesteert bij Uw besturen tegen dit reglement.

Strijdt eensgezind tegen deze aanval op Uw rechten.

Het bestuur „De Atek”
Aangesloten bij de E.V.C.
Secretariaat: Oldenzaalsestraat 80 - Enschede

TEXTIEL- BULLETTIN

25
O.D. 644

UITGAVE VAN DE ALGEMENE BOND VAN WERKERS IN DE
TEXTIEL- EN KLEDINGNIJVERHEID - AANGESLOTEN BIJ DE E.V.C.

RONDONOM HET PROEFPROCES

Opnieuw uitstel

Dat de loon- en prijspolitiek der regering gefaald heeft, behoeft aan een arbeider niet weer uiteengezet te worden. Niet alleen ziet hij dat aan het zorgelijke gezicht van zijn vrouw, als hij haar Vrijdags met potlood en papier ziet worstelen om van een te laag loon al de uitgaven te bekostigen. Dit wordt nog duidelijker, als hij avond aan avond uit de krant verneemt, hoe de miljoenenwinsten der grote ondernemingen, ook in de textiel- en kledingindustrie, zich opstapelen.

Daar de lonen vastgesteld per C.A.O., afgesloten tussen de Uniebonden en de werkgevers te laag waren, hebben de arbeiders in vele bedrijven bereikt, dat zij daarbovenuit enkele guldens per week extra kregen. De lonen, die aldus verkregen werden, betitelt men in reactionnaire kringen als „zwarte lonen”, om de werkers moreel in gebreke te stellen. Wij aanvaarden dit in geen enkel opzicht. Een loon van f 42—45 komt de werkers toe en is nog altijd te laag.

Natuurlijk is dit een doorn in het oog der ondernemers, die moesten bukken voor de kracht van de arbeiders. Midde werden beraamd, de arbeiders terug te dringen.

Deze pogingen stuitte af op de vastberaden weerstand der textielarbeiders, die eensgezind de strijd aanbonden en dank zij deze eenheid de werkgevers tot toegeven dwongen. Een saluut aan de werkers van de firma Van Heek & Co. te Enschede! Een saluut ook aan de Tilburgse werkers, die eenzelfde resultaat boekten.

Daarmee was de positie van de gezinnen der textielarbeiders nog niet veilig gesteld. Want niet alleen, dat de kapitalisten de Stichting van de Arbeid en in het College van Rijksbemiddelaars sterke posities hebben, zij hebben ook directe invloed in de regering, hetgeen tot uitdrukking komt in de nieuwe poging om via een gerechtelijke uitspraak hun

positie te versterken en de arbeiders tot een lager peil terug te dringen. Dit proefproces is niet los te maken van de strijd der arbeiders. Zonder overwinning bij Van Heek, de Aa-Be en de andere bedrijven zou dit proces niet nodig geweest zijn. En zonder strijd bij „Oosterveld”, een strijd die als een waarschuwende vinger de reactie schijnt toe te roepen: „Weet wel, wat ge doet, want de arbeiders zijn paraat”, zou dit proces niet van het ene uitstel in het andere vervallen.

De reactie voelt, dat zij een harde dobber zal hebben aan de textielarbeiders. Onder de indruk van de krachtige manifestaties uit de bedrijven was zij gedwongen de datum van het proces te verschuiven van 1 tot 8 Maart. De wankelmoedigheid blijkt opnieuw bij het uitstellen van de datum van de uitspraak.

Dit moge voor de textielarbeiders een bevestiging zijn, dat hun optreden het juiste is geweest.

Wij moeten echter een waarschuwing laten horen, opdat de tot nu toe bereikte resultaten niet tot zelfgenoegzaamheid leiden. De tactiek van uitstel geeft niet alleen blijk van twijfel, het is ook een zeer geraffineerde methode om de arbeiders af te matten, de waakzaamheid te doen verslappen en hun een slag toe te brengen op het moment, dat dit niet verwacht wordt.

Daarom, Twentse arbeiders, weest waakzaam. De vijand heeft de stellingen betrokken om U een gevoelige slag toe te brengen. Maakt U op deze met de grootst mogelijke kracht af te weren. Betreft de wach en laat Uw aandacht geen ogenblik verslappen.

Uw hoogste belangen staan op het spel, het brood voor vrouw en kind. Enkele malen werden de aanvallen reeds afgeslagen. Slechts in een eensgezinde strijd is het mogelijk de nieuwe, meer geconcentreerde aanval af te slaan.

Beseft, dat het niet gaat om de arbeiders van Oosterveld, van Van Heek en van Wisselink, doch dat de belangen van de gehele arbeidersklasse van Twente op het spel staan. Steunt elkaar. Eensgezindheid is de sleutel tot de overwinning.

Twente in het teken van het Solidariteitsfonds

Het was rumoerig in het stakerslokaal, waarin de kameraden van Oosterveld, versterkt met bestuur en werkers van andere bedrijfspgroepen van de E.V.C. aanwezig waren om Donderdagavond de solidariteit van de Enschedese arbeiders te toetsen. En al legde de Heilige Hermandad ook een verhoogde activiteit aan de dag, dit kon toch niet verhinderen, dat deze avond met enthousiasme werd gewerkt. Het resultaat was ruim f 300. Ook Vrijdagavond werd benut en dat met een resultaat dat gezien mag worden: f 450.

Toen op Zaterdagmorgen de totaalstand werd opgemaakt was het bedrag tot boven de f 1000 gestegen!

Intussen is deze activiteit niet beperkt gebleven tot Enschede, dat zich tot taak gesteld heeft per week f 4500 bijeen te brengen. Almelo, aangestoken door dit goede voorbeeld, was van mening, dat als Enschede f 4500 bijeen wist te brengen, het zijn garantie wel kon verhogen van f 1000 tot f 1500.

Bravo, kameraden, zo gaat het goed.

Van de andere Twentse plaatsen bereiken ons eveneens gunstige berichten, die een perspectief inhouden voor de arbeiders in de strijd, welke zich aftekent en een waarschuwing betekent aan de reactie zich goed te bedenken alvorens zij de strijd onttekent.

In het bijzonder moet hier het besluit van

de arbeiders uit een afdeling van het bedrijf van Van Leek naar voren gebracht worden, die eenstemmig besloten 2% van hun loon af te staan en dat wekelijks in het Sol.-fonds te storten. Goed zo, makkers, dit zijn bijdragen, die zoden aan de dijk zetten. Wij bevelen dit voorbeeld ernstig aan in de aandacht der andere arbeiders. Wie neemt in zijn bedrijf en in zijn afdeling het initiatief om dit voorbeeld na te volgen?!

De Twentse arbeiders laten het niet bij woorden, maar weten de daad bij het woord te voegen en „in klinkende munt” om te zetten.

Dit is het antwoord op de pogingen om de staking te breken, een antwoord, dat niet kan worden misverstaan, omdat onder hen, die aan de inzameling medewerken, zich niet uitsluitend E.V.C.-leden, doch ook anders- en ongeorganiseerden bevinden. Het is een teken, dat de Twentenaren zich niet laten misleiden door wie en door wat dan ook; dat zij in eenheid bereid zijn niet alleen moreel, doch ook financieel hun stakende kameraden te ondersteunen. Strijd en solidariteit gaan hand in hand. Zonder solidariteit is strijd niet mogelijk. Solidariteit onderling tussen de stakende kameraden, solidariteit van de werkenden met de strijd van hun mede-arbeiders. Hoog de solidariteit!

VERKLARING

Het Hoofdbestuur van de Landelijke Bedrijfs-groep Textiel en Kleding der Eenheidsvakcentrale stelt vast: het proces in Almelo heeft bewezen, dat de lonen door de fabrikanten uitbetaald, economisch verantwoord zijn;

het thans geldende loonplafond aan de fabrikanten en de arbeiders is opgedrongen;

de textielabrikanten bij monde van Mr. van Eck, secretaris van de fabrikantenvereniging, hiertegen geprotesteerd hebben;

wanneer de wettelijk goedgekeurde lonen zullen worden uitbetaald, de textielindustrie zal komen stil te liggen.

Het Hoofdbestuur van de Bedrijfsgroep Textiel en Kleding is van mening, dat over de loon- en arbeidsvoorwaarden niet in de rechtzalen en zonder de arbeiders beslist moet worden, maar dat dit een zaak is van overleg, waarbij de werknemers een met hun betekenis overeenkomende invloed moeten hebben.

Dat ter voorkoming van ernstige stagnatie in de Textielindustrie en in afwachting van dit overleg in de C.A.O. de bepaling dient te worden opgenomen, „dat bestaande lonen niet verlaagd mogen worden.” een en ander zoals ook de voorgaande C.A.O. bepaalde.

De stakers van Oosterveld slaan alle aanvallen af!

Reeds meer dan 4 weken staan de arbeiders van de fa. Oosterveld te Enschede in strijd tegen loonsverlaging.

De regering en de leiders van de Uniebonden trachten deze rechtvaardige strijd te breken om daardoor de gelegenheid te scheppen het levenspeil der arbeiders verder naar beneden te drukken.

De firma Oosterveld probeert de arbeiders angst aan te jagen door met ontslag te dreigen, terwijl dit ontslag geweigerd wordt, wanneer sommige arbeiders het aanvaarden. Een bewijs, dat de firma Oosterveld de werkers in haar bedrijf niet kan missen en dit dreigen niet anders tot doel heeft dan de staking te breken.

De „Twentse Courant”, „Het Vrije Volk” en „Tubantia” schrijven, dat het conflict opgelost is, omdat „alle stakers ontslagen zijn.” Zij trachten de stakers in verwarring te brengen en sporen het geringe aantal werkende arbeiders aan voor onderkruiper te spelen.

Deze tactiek wordt door de Twentse werkende bevolking doorzien en niemand zal zich laten verleiden tot deze minderwaardige praktijken, ook al werken de bestuurders van de samenwerkende organisaties hieraan trouw mede.

Wanneer de arbeiders opkomen voor hun gezinnen, door elke loonsverlaging van de hand te wijzen, dan spreken de Unie-bestuurders van „onverantwoordelijke stakingsgymnastiek” en van „een communistische rel”.

Niet de arbeiders, niet de Eenheidsvakcentrale, treden onverantwoordelijk op, doch zij, die de werkers door het vaststellen en opleggen van te lage lonen steeds verder in het moeras trappen!

De loonsverlaging dient ongedaan gemaakt te worden.

Nog onlangs verklaarde de secretaris van de Fabrikantenvereniging, Mr. van Eck, tijdens het proces te Almelo, dat de lonen, die er momenteel betaald worden, economisch volkomen verantwoord zijn en dat het wettelijke loonplafond door het College van Rijksbemiddelaars was opgedrongen. Hij sprak de verzekering uit, dat bij uitbetaling van de wettelijk vastgestelde lonen, de gehele Textielindustrie zou komen stil te liggen.

Arbeidende bevolking van Twente!

Protesteert tegen hen, die de werkers in de rug aanvallen. Duld niet, dat de lonen verlaagd worden.

Middenstanders toont dat gij begrip hebt voor de nood der arbeiders. Levert Uw bijdrage. Steunt de werkende bevolking, mede omdat de middenstand gebaat is bij een welvarende arbeidersklasse.

Toont allen Uw solidariteit, door de stakende makkers te steunen.

Stuurt Uw bijdrage aan het Hoofdbestuur van de Bedrijfsgroep „Kleding en Textiel” der E.V.C., Oldenzaalsestraat 80, Enschede, die zorgdraagt voor doorzending aan de stakers. Geen reactie, geen Uniebestuurders mag het gelukken om het levenspeil der arbeiders te verlagen, terwijl het kapitaal winsten maakt, die in de miljoenen lopen.

Strijdt tegen loonsverlaging!

Strijdt voor het dagelijks brood!

Het Hoofdbestuur van de Landelijke Bedrijfsgroep „Textiel en Kleding”.

Het proefproces Uitgesteld! Binnenskamers zal worden beslist. Arbeiders blijft waakzaam

Na de behandeling in openbare zitting op 8 Maart over de „te hoge” lonen, is de uitspraak in deze zaak weer een week uitgesteld. Het College van Rijksbemiddelaars en Mr. v. Eck, Secretaris van de Fabrikantenvereniging, len nog nader worden gehoord. Waarom nu ineens de zaak binnenskamers moet worden behandeld, is wel wat merkwaardig. Durft men een openbare zitting niet aan? Bij de behandeling op 8 Maart is duidelijk naar voren gekomen, wat dit proces betekent. Mr. v. Eck heeft ondubbelzinnig laten blijken, hoe de mening der fabrikanten over deze kwestie luidt.

„Als de lonen naar omlaag gaan staan de spinnerijen stop.”

De arbeiders zijn niet bereid om de loonsverlaging te aanvaarden en wordt deze toch doorgevoerd, dan staat de arbeid stop. Wat blijft er dus over van de nieuwe C.A.O. van 10 October 1947?

De fabrikanten durven de praktische doorvoering van hun eigen besluiten niet aan uit vrees voor de gevolgen, die daaruit zouden voortvloeien. Het is Mr. v. Eck, die als getuige in het proefproces in Almelo naar voren bracht: „De lonen door de fabrikanten uitbetaald zijn economisch verantwoord. Wanneer de wettelijk goedgekeurde lonen moeten worden uitbetaald, dan zou de textielindustrie komen stil te liggen.” Verder: „Het loonplafond is ons opgedrongen door de Rijksbemiddelaar.”

Wij vragen de textielarbeiders: Aan wie de schuld voor de onrust in de bedrijven? Wie trachten de lonen te verlagen? Dat zijn de textielabrikanten, die thans terug wijken onder de druk van het eensgezinde verzet der werkers.

De Unie-organisaties zwijgen in alle talen over dit proces. Zij werden veroordeeld in de rechtzaal. Men spreekt van die zijde zo vaak van onverantwoordelijk optreden. Maar wie sprak er van een zegenrijke C.A.O.? Dat waren de Unie-organisaties. Zij zijn mede verantwoordelijk voor de aanval op onze lonen. Wij roepen de arbeiders en in het bijzonder de vrouwen op, waakzaam te zijn, geen enkele aanval op de bestaande lonen te dulden niet

alleen, maar te beantwoorden door reeds nu in de bedrijven de eenheid tot stand te brengen, die nodig is om elke aanval te kunnen weerstaan. De arbeiders van Oosterveld staan reeds vijf weken lang in een gerechtvaardigde strijd. Zij verdedigen niet alleen hun eigen lonen, maar ook Uw lonen.

Toont U bereid hen te ondersteunen in hun strijd.

MIDDENSTANDERS

Het conflict, dat momenteel heerst bij de firma Oosterveld te Enschede, kan beschouwd worden als een inleiding tot verder door te voeren loonsverlagingen der textielarbeiders.

De verlaagde lonen in bouwnijverheid, de processen-verbaal tegen de metaalfabrikanten, zijn even zovele pogingen om het levenspeil der arbeiders te verlagen. Dit heeft tot gevolg, dat de arbeiders hun inkopen bij de middenstand nog meer moeten beperken, waardoor dus deze eveneens de nadelige gevolgen der loonsverlaging zal ondervinden. Het toch al zo moeilijk bestaan van vele middenstanders wordt dus bedreigd, terwijl het al reeds de grootste strijd heeft te voeren tegen het grootkapitaal en trusts, die het bestaan van de middenstand bedreigen. Het zal dus Uw taak zijn, middenstanders, om met de arbeiders de strijd aan te binden tegen de in te voeren verslechteringen. Dit kunt gij doen door de strijdende arbeiders, die indirect ook voor Uw bestaan strijden, met alle kracht te steunen. Hun strijd is ook Uw strijd. Uw steun is een steun aan Uw eigen zaak.

Steunt dus de stakers door Uw bijdrage te storten op Bankrekening Textiel en Kleding 1547 bij de Middenstandsbank Enschede Giro 11153.

Wat is de houding der E.V.C.?

De E.V.C., volkomen op de hoogte met de nood in de arbeidersgezinnen doordat zij temidden van het werkende volk verkeert, is met de arbeiders van mening, dat momenteel stelling genomen moet worden tegen elke loonsverlaging. Daarom staat de E.V.C. achter iedere strijd, die gericht is tegen deze loonsverlagingen.

Er worden momenteel in Nederland winsten gemaakt, die in de miljoenen lopen. Daarom staat de E.V.C. op het standpunt, dat er dus van armoede niet gesproken behoeft te worden. De E.V.C. duldt geen enkele verslechtering en staat op de bres voor de belangen der arbeiders. Wij constateren, dat er niet alleen sprake is van een strijd in de textiel-industrie, maar ook in de bouwnijverheid en andere bedrijven. Ook in de metaal-industrie kan spoedig actie verwacht worden, gezien de vele processen-verbaal, die er tegen metaalfabrikanten zijn opgemaakt.

Bij deze strijd, die rechtvaardig is, omdat de arbeiders voor hun recht en voor het bestaan van hun gezin vechten, verleent de E.V.C. alle morele en financiële steun. Dit geldt ook voor de door hun bestuur in de steek gelaten leden der Uniebonden, die medestrijden met de E.V.C.-ers. Dat dit door de arbeiders wordt gewaardeerd, bewijzen de vele aanmeldingen als lid der E.V.C.

Zij weten, dat alleen de E.V.C. voor hen in de bres springt; dat er zonder de E.V.C. nog meer verslechteringen zouden worden doorgevoerd en zij beginnen steeds meer vertrouwen te stellen in de E.V.C. en de door haar gevoerde vakbondspolitiek. Zij weten, dat hun belangen bij de E.V.C. in veilige handen zijn, al probeert de Unie ook met alle mogelijke middelen, waarbij leugen en laster niet geschuwd worden, de E.V.C. in de ogen der arbeiders verdacht te maken.

Deze weten, dat de Unie praat en konkelt, daarbij niet schromende de arbeiders te verkwanselen aan de reactie en zij weigeren nog langer vertrouwen te stellen in dergelijke bestuurders. Zoals terecht een lid van de Eendracht opmerkte:

„De Unie praat, de E.V.C. stelt de daad!”

Wat is de houding der Unie?

Door de Unie is in 1946 een C.A.O. afgesloten voor de gehele textielindustrie, terwijl er slechts een klein gedeelte der textielarbeiders in de Unie was georganiseerd. Er werd niet gevraagd naar de mening van de overige groepen van arbeiders, over deze C.A.O.

Doordat de arbeiders over het algemeen zeer ontevreden waren over dit contract werd dit gewijzigd en in October 1947 een nieuwe C.A.O. afgesloten door de Unie en de fabrikanten. Natuurlijk weer zonder de textielarbeiders te vragen naar hun mening over deze C.A.O. Daar in de C.A.O. de clausele is weggelaten, waarin werd bepaald, dat bestaande lonen gehandhaafd mochten blijven, is zij in wezen een verslechtering. Konden de lonen, die hoger lagen dan de C.A.O. in het eerst niet strafbaar gesteld worden, omdat dit volgens de C.A.O. veroorloofd was, thans wordt tot vervolging overgegaan en het gevolg is loonsverlaging.

Daar de arbeiders geen enkele loonsverlaging kunnen aanvaarden, omdat het loon nauwelijks toereikend is voor het noodzakelijke levensonderhoud, ontstaat er verzet, ook bij de Unieleden. Opmerkelijk is, dat de Uniebesturen zich tot nu toe steeds op het standpunt hebben gesteld, dat dit verzet tegen loonsverlaging door de Unie niet gewild is. Zij sluiten daarom de weerstandskas en laten de stakende arbeiders aan hun lot over.

Bovendien vallen zij de arbeiders in de rug aan door anderen te bewegen het werk der stakers over te nemen. Volgens de Unie bestaat er geen onderkruiperswerk.

De Unie laat niet na alle pogingen in het werk te stellen om deze staking te breken. Alle mogelijke leugens en laster worden over de stakers, waaronder vele Unieleden, uitgesproken.

Hierdoor bewijzen de Uniebestuurders, dat zij geen arbeiders-vertegenwoordigers meer zijn, maar dat zij getrouwe trawanten zijn van kapitaal en reactie.

Gemeentepolitie Oldenzaal.

GEHEIM.

No: 231-89-40

Oldenzaal, 19 Februari 1948.
Telef.: K. 5410 - 333

Onderwerp: Toezending van een pamflet dat door de E.V.C. werd verspreid te Oldenzaal.

BUREAU B
23-2.40

Volgno.	19 48.
21 FEB. 1948	
ACD/29893	

Bijgaande doe ik U toekomen een pamflet van een soort welke in de gemeente Oldenzaal zijn verspreid, vermoedelijk door leden van de E.V.C. uit de gemeente Enschede.

Het zal vermoedelijk de bedoeling zijn om ook te Oldenzaal een staking te forceren.

Mocht hier in de komende dagen een staking uitbreken, dan zal hiervan terstond aan U bericht worden doorgegeven. In Oldenzaal zijn slechts een zeer klein aantal E.V.C.-ers woonachtig. Wel werken hier in de fabrieken E.V.C.-ers uit andere gemeenten. Vermoed wordt dat hier geen staking zal uitbreken.

De Korpschef van Politie.
Th. Padberg.

Aan
het Hoofd van de Centrale Veiligheids-
dienst,

Javastraat 68
.s GRAVENHAGE.

[Handwritten signature]

bylage 1903

Strijdt voor Uw Dagelijks Brood

Tegen loonsverlaging

Schandelijke looninhouding

ARBEIDERS EN MIDDENSTANDERS VAN TWENTE

Als gevolg van het gewijzigde C.A.O. voor de textielindustrie, waarbij door de Unie, „De Eendracht”, „St. Lambertus”, en „Unitas”, in overleg met de textiefabrikanten lonen zijn vastgesteld, welke niet voldoen aan de eisen voor noodzakelijk levensonderhoud, hebben verschillende Textielondernemers getracht, de lonen te verlagen.

Het eerst was dit geprobeerd bij de firma van Heek te Enschede. Na een een strijd, welke door alle arbeiders eensgezind werd gevoerd, is deze loonsverlaging teruggenomen en werden de lonen zelfs verhoogd met 2 cent per uur, nadat de E.V.C. zich met deze zaak had bemoeid. In deze strijd stonden de Uniebestuurders niet aan de zijde van de stakende arbeiders, maar aan de zijde van de Textiefabrikant, doordat zij zich verklaarden tegen de eisen der arbeiders en hun leden opwekten om geen besmet werk te weigeren, omdat volgens de besturen hier geen sprake was van onderkruiperswerk, daar zij deze staking beschouwden als een wilde staking en dat dus de leden van de Unie geen uitkering zouden ontvangen uit de weerstandskas, wanneer zij dit werk weigerden.

Hierna werd de loonsverlaging in Tilburg geprobeerd, waar loonsverlagingen van f 12.— tot f 8.— werden doorgevoerd. Ook hier verklaarden de Uniebestuurders zich tegen de strijd van de textielarbeiders, waarbij zij opmerkten, dat deze loonsverlaging niets meer dan billijk was en dat er sprake was van een wilde staking, waarvoor geen uitkering uit de weerstandskas kon worden verstrekt. Ook hier werden door de Unie en vooral van de zijde van St. Lambertus allerlei pogingen ondernomen om deze staking te breken. Zelfs het onderwijzend personeel van de bijzondere school werden in het geweer geroepen, om te trachten de arbeiders weer in de fabriek te krijgen. Niets was hiervoor te vies en te gemeen. Ondanks al deze tegenwerkingen zijn de arbeiders er in geslaagd, om door eensgezind optreden en volharding deze strijd te winnen. Deze nederlagen liggen de textiefabrikanten en ook de Uniebesturen zwaar op de maag en zij zetten hun pogingen voort, om het levenspeil van de arbeiders naar beneden te halen.

Thans is het de fabriek „Oosterveld” te Enschede die de loonsverlaging tracht door te voeren.

Een loonsverlaging van 3 pCt. tot en met 10 pCt.

werd aangekondigd en na een bespreken met de werkers uit het bedrijf niet teruggenomen. Daar de arbeiders deze verlaging van hun loon niet kunnen aanvaarden, omdat blijkt, dat moeder de vrouw elke week tekort komt en tevens blijkt, dat de winsten der ondernemers hoger zijn dan ze ooit zijn geweest, hebben de arbeiders het werk neergelegd en zijn in staking gegaan. De houding der Uniebestuurders bleek al direct de zelfde te zijn als bij van Heek en te Tilburg. Ook hier weer gesloten kassen en pogingen om de arbeiders tot onderkruipen aan te sporen. Op een verzoek van de stakers om op een vergadering te verschijnen, gaven zij te kennen, geen tijd te hebben, terwijl zij schijnbaar wel tijd hadden om achter de rug van de arbeiders om, een bespreking met de firma te hebben, waar zij volgens de dagbladpers, niets hebben kunnen bereiken. Wel werden alle nog in het bedrijf aanwezige arbeiders opgeroepen in de fabriekscantine, waar door de Uniebestuurders werd aangespoord, om de machines van de stakende arbeiders te laten lopen, omdat anders het gehele bedrijf zou komen te staan.

Deze houding werd door alle arbeiders afgekeurd en het verzoek, om te onderkruipen werd klem van de hand gewezen, want in Twente leeft nog steeds de verachting voor alles wat met onderkruipen te maken heeft. Blijkbaar zijn de Unie-bestuurders deze mentaliteit ontgroeit, door hun gezellige onderhandelingen met de Textielkapitalisten van Twente. Waar de Directie van „Oosterveld” aan de stakende arbeiders weigerde het door deze verdiende loon uit te betalen, steeg de verbittering bij de arbeiders nog meer. De enigste organisatie, die aan de oproep van de arbeiders gehoor gaf, was de E.V.C., die op al de vergaderingen steeds vertegenwoordigd was, en daarbij verklaarde, dat de E.V.C. op het standpunt stond, dat deze strijd tegen de aanval op het levenspeil zeker gerechtvaardigd is en dat de E.V.C.-organisatie deze staking moreel en financieel zal dragen. Het gehele apparaat van de E.V.C. is in werking gesteld, om de steuninzameling voor de arbeiders te doen slagen, opdat deze arbeiders de steun ontvangen die zij nodig hebben voor hun gezin.

Wij roepen alle arbeiders in Twente op,

deze strijd te steunen, zowel moreel als financieel. Protesteer tegen deze aanval op ons levenspeil, die verder voortgezet zal worden. Organiseer de proteststakingen van enige uren of van een dag, om te tonen, dat gij met de stakende arbeiders EENS bent. Bespreek dit met Uw medearbeiders in het bedrijf.

Ook de middenstanders wekken wij op, om deze strijd te steunen, omdat deze strijd tevens gaat tegen het bestaan van de middenstand. Wanneer de arbeiders minder loon ontvangen kunnen deze minder kopen en de middenstand ondervindt hiervan nadelige gevolgen. Omdat de middenstand gebaat is bij een goed inkomen der arbeiders, roepen wij U op, om deze strijd met alle ten dienste staande middelen te steunen, want deze strijd is ook Uw strijd. Het gehele streven van de kapitalistische klasse is gericht op de verdrukking van de arbeiders en de middenstanders.

STEUNT DAAROM DEZE VOOR ALLEN ZO BELANGRIJKE STRIID.

Toont de Textiefabrikanten en de arbeidsvijandige elementen in de Unie, dat zij niet met de arbeidersbelangen kunnen doen wat zij willen. en dat gij dit verraad niet neemt.

KIEST DAAROM ALLEN DE ZIJDE VAN DE STRIJDENDE ARBEIDERS,

want het gaat hier om het bestaan van arbeiders en middenstanders. Deze strijd zal en moet gewonnen worden. Eenheid in de strijd is daarom eerste eis.

TEKENT ALLEN SPONTAAN OP DE STEUNLIJSTEN, die U zullen worden aangeboden of koop enige steunbonnen, opdat het de strijdende arbeiders aan niets ontbreke.

Het Dagelijks Bestuur der Landelijke
Bedrijfsgroep Textiel en Kleding der E.V.C.